

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/123/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111232435
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2012:8111232435.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobkyne EOS KSI Slovensko, s.r.o, Údernícka 5, 851 01 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpená TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Údernícka 5, 521 01 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému T. N., nar. X.X.XXXX, bytom A., U. č. XX, za účasti vedľajšieho účastníka: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, 080 05 Prešov, IČO: 41 176 778, zastúpený JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom Nám. SNP č. 7, 091 01 Stropkov, o zaplatenie 4.703,28 Eur s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 12C/8/2012-60 zo dňa 22.5.2012 takto jednohlasne

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie súdu 1.stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu 1.stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie zastavil. Ďalším výrokom vrátil zaplatený súdny poplatok žalobcovi v sume 273,30 Eur, prostredníctvom príslušného daňového úradu. Posledným výrokom vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 96 ods.1 až 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) a ust. § 146 ods.1 písm.c/ O.s.p. a ust. § 11 ods.3 a 4 zákona č. 71/192 Zb. v znení neskorších predpisov.

Uviedol, že žalobca sa návrhom podaným na Okresnom súde v Prešove dňa 18.11.2011 domáhal na žalovanom zaplatenia 4.703,28 eur s príslušenstvom. Podaním doručeným okresnému súdu dňa 18.5.2012 žalobca vzal svoj návrh v celom rozsahu späť.

Pre späťvzatie návrhu súd konanie podľa citovaného zákonného ustanovenia zastavil.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa ust. § 146 ods.1 písm.c/ O.s.p. s tým, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Výrok o vrátení súdneho poplatku odôvodnil súd prvého stupňa ust. § 11 ods.3 a § 11 ods.4 zákona č. 71/1992 Zb. s tým, že poplatok alebo jeho časť vracia sa krátený o 1 %, najmenej však 6,70 Eur. Preto krátil súdny poplatok o sumu 6,70 Eur, teda vrátil poplatok vo výške 273,30 Eur žalobcovi.

Proti tomuto uzneseniu a to vo výroku o trovách konania podal včas odvolanie vedľajší účastník Združenie na ochranu občana - spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, Prešov.

Namietal, že uznesenie v jeho napadnutej časti vychádzal z nesprávnych skutkových zistení a z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vo veci bolo potrebné rozhodnúť podľa ust. § 146 ods.2 prvá veta O.s.p., pretože z procesného hľadiska zásadne platí, že zastavenie konania zaviniel žalobca. Ak by súd včas doručil vedľajšiemu účastníkovi návrh na začatie konania, jeho prílohy, o ktoré žiadal už podaním doručeným dňa 3.2. 2012, vedľajší účastník predpokladal, že k späťvzatiu žaloby by došlo omnoho skôr. Vedľajší účastník vo veci mohol podať kvalifikované vyjadrenie a zo skúsenosti vie, že po vyjadreniach žalobca berie návrh späť. Vedľajší účastník môže preukázať, že v množstve súdnych sporov spôsobil už jeho vstup do konania pre žalobcu odradzujúco v tom zmysle, že uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku vzal svoj návrh na začatie konania späť a konanie žiadal zastaviť. Poukázal na čl. 7 ods.1 Smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorého členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a sťažiacich existovali adekvátne a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov. Súd mal vychádzať z citovaného článku a podporiť tento prostriedok účinnej ochrany spotrebiteľov v súdnych konaniach tým, že združeniu prizná náhradu trov konania. V opačnom prípade by činnosť nemajetného združenia mohla byť paralyzovaná. Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu Prešov z 30.4.2012 sp.zn. 7Co/31/2012. Agenda vyžaduje nielen právnickú kvalifikáciu, ale aj enormné nároky na osoby, ktoré by túto agendu systematicky spracovávali. Týka sa technického zabezpečenia, pracovných prostriedkov a pomôcok slúžiacich na ich spracovanie, vrátane adekvátnych kancelárskych priestorov. Združenie nemá finančné prostriedky a ani personálne obsadenie. Preto jeho jedinou možnosťou na efektívne presadzovanie spotrebiteľských práv na súdoch je realizovanie činnosti prostredníctvom ochotných advokátskych kancelárií. Cieľom združenia je tiež, aby sa agenda zminimalizovala, čo sa dosiahne len vtedy, ak budú podporené účinné prostriedky na odradenie dodávateľov realizovať svoju doterajšiu prax na súdoch. Ak však neriskujú ani len náhradu trov konania, skúšať sa im stále oplatí a budú to robiť ďalej. Súd pri nepriznaní trov vedľajšieho účastníka postupoval v rozpore s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdného dvora EÚ, v rozpore s ustálenou súdnu praxou a slovenskou právnou teóriou. Zároveň poukázal vedľajší účastník na čl. 169 ods.1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, článok 38 Charty základných práv EÚ a článok 47 Charty základných práv EÚ. O dôvodnosti priznania trov vedľajšieho účastníka svedčí aj novelizované znenie ust. § 137 O.s.p., ktoré bolo s účinnosťou od 1.1.2012 doplnené zákonom č. 232/2011 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. V tejto súvislosti poukázal vedľajší účastník aj na dôvodovú správu k zákonu č. 332/2011 Z.z. Ak by nemajetnému združeniu bolo odmietnuté právo na náhradu trov konania, de facto by to znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov združením na súdoch. Vedľajší účastník preto navrhol zmeniť uznesenie súdu prvého stupňa tak, že žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania vo výške 214,32 Eur na účet právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 111,74 Eur. Pre prípad, že sa odvolací súd nestotožní s právnou argumentáciou vedľajšieho účastníka, navrhol podľa § 109 ods.1 písm.c/ O.s.p. prerušiť konanie a požiadať Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré označil číslami 1 až 5. Tieto považuje za otázky zásadného právneho významu, pretože s poukazom na dôvody uvedené v konaní ide o otázky holej existencie združenia a de facto otázku prežitia združenia.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka sa vyjadril žalobca. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie vo výroku o trovách konania v zmysle ust. § 219 O.s.p. potvrdil. Uplatnil si trovy odvolacieho konania vo výške 111,74 Eur. Poukázal na ust. § 93, § 137, § 142, § 146 a § 150 O.s.p., zároveň tieto ustanovenia citoval. Žalobca sa stotožňuje s rozhodnutím súdu, ktorý nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, nakoľko má za to, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Žalobca nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka. Samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Žalobca spochybňuje nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajším účastníkom. V danom prípade nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnuté pre úspech vo veci, t.j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie malo vplyv na rozhodnutie súdu a ktoré by nemohlo uskutočniť samotné združenie bez právneho zastúpenia. Obdobný názor vyjadril aj Okresný súd v Nitre v rozhodnutí sp.zn. 25C/58/2012. Zároveň žalobca poukázal aj na právny názor Krajského súdu v Bratislave v rozhodnutí 5Co/26/2012 s tým, že občianske združenie pôsobiace na ochranu spotrebiteľa musí byť samo, z podstaty svojej existencie schopné poskytnúť právnu pomoc pri súdnych

konaniach v spotrebiteľských veciach. Ide aj o právny názor Krajského súdu v Bratislave v rozhodnutí sp.zn. 3Cob/259/2011, z ktorého vyplýva, že vedľajší účastník musí byť schopný konať v mene toho, na strane koho vstupuje do konania. Preto jeho trovy nepovažoval za účelne vynaložené. Žalobca zastáva názor, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a k nehospodárnosti konania a na túto skutočnosť by mal súd prihliadať a reflektovať použitím ust. § 150 O.s.p. a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať. V tejto súvislosti poukázal žalobca na právny názor Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 13Co/105/2012 a 16Co/100/2012 a Nález Ústavného súdu SR ÚS 78/03. Obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp.zn. 13Co/36/2012 a 13Co/35/2012. Žalobca zastáva názor, že vyjadrenia právneho zástupcu vedľajšieho účastníka v konaní sú zhodné s vyjadreniami v iných konaniach a opäť zdôraznil, že má za to, že takéto úkony má prioritne vykonávať samotný vedľajší účastník. Na uvedené poukázal vo svojom rozhodnutí Okresný súd Bratislava 2 sp.zn. 13C/14/2012, obdobne upriamil svoju pozornosť na vyjadrenie vedľajšieho účastníka aj Okresný súd Bratislava 4 v rozhodnutí sp.zn. 8C/303/2011. Zároveň žalobca poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/91/2012 s tým, že paušálny vstup združenia do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšujú trovy konania, najmä keď sa združenie dalo zastúpiť advokátom a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobne náhrady trov právneho zastúpenia. Žalobca zastáva názor, že združenie vstúpilo do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného, ktorý žalovaného v konaní nezastupuje. Z uvedeného dôvodu nemožno pri zdôvodnení oprávnenosti nároku na náhradu trov konania argumentovať ust. § 137 O.s.p. Žalobca zároveň zastáva názor, že ustanovenia Charty základných práv EÚ, ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, na ktoré vedľajší účastník poukazuje sa týkajú všeobecne ochrany spotrebiteľa. Žiadne z predmetných ustanovení nepoukazuje na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi, ale na to, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. Žalobca nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka. K návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru EÚ v súvislosti s názorom na náhradu trov konania združenia ako vedľajšieho účastníka žalobca uvádza, že má za to, že tento návrh je nedôvodný a nespĺňa podmienky prejudiciálneho konania vzhľadom k tomu, že v každom jednotlivom prípade je nevyhnutné posudzovať účelnosť vynaložených trov konania. Žalobca zastáva názor, že v zmysle práva EÚ je z prejudiciálneho konania vylúčené vnútroštátne právo členských štátov, čiže SD EÚ nemôže v žiadnom prípade vykladať vnútroštátne právo alebo posudzovať jeho platnosť a to ani v prípade, ak by bolo v rozpore s právom Európskej únie. Preskúmaním vnútroštátneho práva by prekročil svoje právomoci.

Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o trovách konania v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods.2 O.s.p. a zistil, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné.

Súd prvého stupňa vo veci aplikoval ust. § 146 ods.1 písm.c/ O.s.p., aj keď správne mal aplikovať ust. § 146 ods.2 O.s.p.

Zároveň svoje rozhodnutie čo do trov konania súd prvého stupňa žiadnym spôsobom neodôvodnil.

Podľa ust. § 157 ods.2 O.s.p., v odôvodnení rozsudku súdu uvedie čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia rozhodnutie súdu musí obsahovať úplné a výstižné odôvodnenie. V súlade s ním musí súd prvého stupňa podať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia (rozsudku, ale i uznesenia).

V odôvodnení svojho rozhodnutia sa musí súd prvého stupňa vypořadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen poukazom na skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Tieto závery môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak po skutkovom vymedzení predmetu konania podá súd prvého stupňa zrozumiteľný a jasný výklad z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo po tieto ustanovenia podriadil zistený skutkový stav.

Podľa ust. § 146 ods.2 O.s.p., ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa ust. § 137 O.s.p. účinného od 1.1.2012, trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Týmito ustanoveniami sa súd prvého stupňa neriadil. Svoje rozhodnutie čo do výroku o trovách konania riadne neodôvodnil a týmto postupom odňal vedľajšiemu účastníkovi realizáciu jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany práv účastníka, na ktorého strane vystupuje ako vedľajší účastník a jeho právom chránených záujmov. Táto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka (i vedľajšieho účastníka) súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručuje v podmienkach právneho poriadku SR okrem zákonov a čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Preto odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o trovách konania podľa ust. § 221 ods.1 písm.f/ O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude v napadnutej časti, t.j. vo výroku o trovách konania znova rozhodnúť, pričom súd prvého stupňa svoje rozhodnutie náležite odôvodní tak, aby bolo toto rozhodnutie preskúmateľné odvolacím súdom.

Súd prvého stupňa sa vypořada s námietkami uvedenými v odvolaní vedľajšieho účastníka, ale aj s argumentáciou uvedenou vo vyjadrení žalobcu.

Odvolací súd má za to, že v danom prípade niet dôvod podávať návrh na prejudiciálne konanie Európskemu súdnemu dvoru, pretože právna úprava Slovenského vnútroštátneho práva dostatočným spôsobom v danej veci umožňuje aplikáciu čl. 47 v spojení s čl. 38 ods.1 Charty základných práv Európskej únie, i čl. 169 ods.1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa i o trovách odvolacieho konania podľa ust. § 224 ods.3 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.